

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-1-128 (Devralma)
Karar Sayısı : 07-86/1080-417
Karar Tarihi : 15.11.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : M. Sıraç ASLAN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Cengiz SOYSAL, Çiğdem ÜNAL

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

20 : - KazMunaiGaz PKOP Investment B.V.
Temsilcisi Prof. Dr. Ercüment ERDEM
Şehit Nevres Bul. No. 10/7 Deren Plaza 35210 Montrö - İzmir

D. TARAFLAR

20 : - KazMunaiGaz PKOP Investment B.V.
PrinsBernhardplein 200 1097JB Amsterdam - HOLLANDA
- Rompetrol Holding S.A.
38, Route de Chantemerle, 1763 Granges-Paccot,
Fribourg - İSVİÇRE

E. DOSYA KONUSU: Rompetrol Group N.V.'nin ortaklık paylarının %75'inin KazMunaiGaz PKOP Investment B.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 24.10.2007 tarih ve 6939 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 7.11.2007 tarih, 2007-1-128/Öİ-07-CS sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 9.11.2007 tarih, REK.0.05.00.00-120/198 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-86 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- 40
- Bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu,
  - Söz konusu devralma işlemi sonucunda ilgili pazarda hakim durumun yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı,
  - Dolayısıyla söz konusu devir işlemine 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde izin verilmesi gerektiği

ifade edilmektedir.

50 **H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

H.1. Taraflar

H.1.1. Devralınan: Rompetrol Group N.V. (Rompetrol Group)

Hollanda Kanunlarına göre kurulmuş, merkezi Amsterdam'da bulunan bir anonim şirket olan Rompetrol Group; temel olarak bazı Avrupa Birliği ülkeleri, Gürcistan, Arnavutluk, Moldova, Ukrayna ve Türkiye'de ham petrolün rafine edilmesi ve rafine edilmiş petrol ürünlerinin satışı alanında faaliyet göstermektedir. Rompetrol Group'un hisselerinin tamamına İsviçre Kanunlarına göre kurulmuş olan ve merkezi İsviçre'de bulunan Rompetrol Holding S.A. (Rompetrol Holding) sahiptir.

60 Rompetrol Group çatısı altında yer alan devre konu 15 adet iştirak bulunmaktadır. Dosyada; petrol ürünlerinin toptan ve perakende satışı, hammadde satın alımı, tamamlayıcı ürünler ve hizmetler ile çimento ve çimentolama hizmetleri, rafineri işletmesi, özel bitümen üretimi, petrol sondaj ve kuyu açma hizmetleri, petrol arama ve çıkarma alanlarında faaliyet gösteren şirketlerden sadece P&G Consulting (Overseas) Ltd.'nin kontrolünde olan Vector Energy S.A.'nin Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde rafine petrol ve petrol harici ürünlerin toptan satışı ve alanında faaliyet göstermekte olduğu, Rompetrol Group'a bağlı diğer şirketlerin ise Türkiye'de faaliyetinin bulunmadığı belirtilmiştir.

H.1.2. Devralan: KazMunaiGaz PKOP Investment B.V. (KMG)

70 Hollanda merkezli ve söz konusu devralma işlemi için kurulmuş bir şirket olan KMG'nin hisselerinin tamamı JSC Trade House KazMunaiGaz'a aittir. JSC Trade House KazMunaiGaz ise tamamen Kazakistan Devleti sermayeli JSC NC KazMunaiGaz Holding S.A (KMG Holding)'nin %100 iştirakidir.

Dosyada, KMG Holding'in doğal gaz ve petrol sondajı alanında faaliyet gösteren on üç adet bağlı ortaklığı, ham petrol üretimi ve satışı alanında faaliyet gösteren on üç bağlı ortaklığı bulunduğu, Kazakistan'da iki adet rafineri işletmekte olduğu ve Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde rafine petrol ürünleri satışı alanında faaliyeti bulunmadığı belirtilmiştir.

H.2. Devralma İşleminin Niteliği

80 Bildirime konu edilen devralma işlemi, KMG ve Rompetrol Holding arasında 23.8.2007 tarihinde imzalanan "Rompetrol Group N.V.'nin %75 Hisselinin Alım-Satımına İlişkin Hisse Alım Sözleşmesi" uyarınca gerçekleştirilecektir. Devir işlemi çerçevesinde Rompetrol Holding'in maliki olduğu Rompetrol Group'un sermayesinin %75'ini temsil eden 750 adet pay KMG'ye satılacaktır.

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

90 Petrol endüstrisini dikey yapılanma itibarıyla iki alt pazara ('upstream' ve 'downstream') ayırmak mümkündür: Zincirin ilk halkasını petrolün aranması, ham petrol üretimi ve bunlarla ilgili yan ürün ve hizmetlere ilişkin pazarları kapsayan ham petrol pazarı oluşturmaktadır. Dikey zincirin daha aşağı bölümünde ise, ham petrolün rafine edilmesinden başlayarak rafine edilen ürünlerin satış ve dağıtım ve pazarlamasının yer aldığı pazar grupları bulunmaktadır.

İşlemden devralan taraf olan KMG, ham petrolün çıkarılması ve üretimi alanlarında (ham petrol pazarı) faaliyet göstermektedir. KMG'nin gerek Avrupa Birliği gerekse Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde, ham petrol rafinesi, rafine ürünlerin satışı da dahil olmak üzere, herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır.

Devredilen taraf olan Rompetrol Group ise, ham petrolün rafine edilmesinden rafine edilen petrol ürünlerinin satışına kadar pazarın değişik seviyelerinde faaliyet gösteren bir petrol şirkettir.

100 Bu bilgiler ışığında, tarafların özellikle Türkiye pazarı açısından çakışan faaliyetlerinin bulunmadığı görülmektedir. Bu noktada, ilgili ürün pazarı olarak, devredilen taraf olan Rompetrol Group'un faaliyetlerinin dikkate alınmasının yerinde olacağı düşünülmektedir. Rompetrol Group'un faaliyetleri ele alındığında, ilgili ürün pazarının ham petrolün rafine edilerek satılması aşamasına ilişkin belirlenmesinin yeterli olacağı görülmektedir. Bu aşamada, söz konusu pazarların akaryakıt ürünlerine ilişkin rafinaj, akaryakıt dışı ürünlere ilişkin rafinaj, toptan akaryakıt satışı ve perakende akaryakıt satışı gibi alt sınıflara ayrılması mümkün olsa da, mevcut dosya bakımından Rekabet Kurulu'nun 21.10.2005 tarih ve 05-71/981-270 sayılı TÛPRAŞ'ın özelleştirme yoluyla devredilmesine ilişkin devralma kararında da temel alınmış olan '*rafinaj pazarı*', ilgili ürün pazarı olarak belirlenmiştir.

110 H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

Rafinaj sektörünün ulusal ve global yapısı ve rafine edilmiş ürünlerin kullanım alanlarının ülke geneline yayılmış olması göz önüne alınarak, ilgili coğrafi pazar, "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları*" olarak belirlenmiştir.

H.4. Değerlendirme

H.4.1. Kontrol Değişikliğinin Değerlendirilmesi

120 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendine göre, herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını ya da ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde teşebbüsler arası birleşme ve devralma kabul edilmektedir.

Taraflar arasında 23.8.2007 tarihinde imzalanan Hisse Alım Sözleşmesi uyarınca gerçekleştirilecek devir işlemi sonrasında, Rompetrol Group üzerinde KMG'nin %75, Rompetrol Holding'in ise %25 ortaklık hakkı bulunacaktır. Dolayısıyla, ilgili işlem neticesinde Rompetrol Group, KMG'nin kontrolüne geçecek olup; işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi anlamında bir devralma işlemidir.

H.4.2. Yoğunlaşma Değerlendirmesi

130 Daha önceki bölümlerde de değinildiği üzere, devralan taraf olan KMG'nin ve bağlı bulunduğu KMG Holding'in Türkiye'de ilgili ürün pazarında faaliyeti bulunmamaktadır. Bu nedenle devralma işleminin izne tabi olup olmadığının değerlendirilmesi bakımından bildirimde konu işlem çerçevesinde devredilen taraf olan Rompetrol Group'un faaliyet gösterdiği rafinaj pazarı incelenecektir.

Bildirimde yer alan bilgilere göre, Rompetrol Group'un ilgili ürün pazarındaki pazar payı, 1997/1 sayılı Tebliğ'de yer alan %25'lik pazar payı eşliğinin altında kalmaktadır. Rompetrol Group'un ve KMG'yi barındıran KMG Holding'in rafinaj pazarında 2006 yılına ilişkin ciro bilgileri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 1: Tarafların 2006 yılı ciroları

	Dünya	Türkiye Cumhuriyeti
KMG Holding	(.....) YTL	(.....) YTL
Rompetrol Group	(.....) YTL	(.....) YTL

Tablodan da görüldüğü üzere, KMG Holding'in Türkiye'de bir faaliyeti bulunmamakla birlikte, Rompetrol'ün sahip olduğu (.....) YTL tutarındaki ciro itibarıyla

05-01/3-3

140 Rompetrol Group'un hisselerinin KMG tarafından devralınması işlemi 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemidir.

Rafinaj pazarının yapısı bakımından Türkiye pazarı ele alındığında, Rekabet Kurulu'nun TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesine ilişkin 21.10.2005 tarih ve 05-71/981-270 sayılı kararında yer alan bilgilere göre, ATAŞ'ın kapatılmasının ardından, TÜPRAŞ'ın yurt içi üretim paylarının tüm ürünlerde %100 olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, TÜPRAŞ'ın Türkiye'deki pazar gücünün görülebilmesi bakımından, yurt içi satışlarının esas alınması gerekmektedir. İthalat ve ihracatın net etkisi dikkate alındığında, tüm akaryakıt ürünlerini kapsayacak şekilde TÜPRAŞ'ın sahip olduğu pazar payının 2005 yılı verileri kapsamında %70,1 olduğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında TÜPRAŞ'ın rafinaj pazarı bakımından hakim durumda olması nedeniyle, Rompetrol Group'un bu alanda hiçbir faaliyeti bulunmayan KMG tarafından devralınması işlemi sonucunda, yeni bir hakim durum yaratılması ya da mevcut hakim durumun güçlendirilmesi söz konusu olmayacaktır.

150

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında bir işlem olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

160